

ÖĞRENCİ

ADI:

SOYADI:

SINIFI: NO:

ESKİŞEHİR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ**ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ****2023 - 2024 EĞİTİM - ÖĞRETİM YILI****TÜRKÇE DERSİ 6. SINIFLAR****2. DÖNEM 2. SINAV ÖRNEK SORULARI ****

Okulunuzun Adı

CEVAP ANAHTARISınav süresi **40** dakikadır. Soruların puan değeri yanlarında yazmaktadır.**T.6.3.6. Deyim ve atasözlerinin metne katkısını belirler.**

1. Pansiyonun o günkü müşterisi pansiyondan ayrılırken faturayı görünce küçük dilini yutacaktı. Bir gecelik ücretin beş katı yazılmıştı.

Bu metindeki altı çizili deyimın anlamını aşağıya yazınız. (3 puan)**Şaşırarak, donakalmak*** Verilen metindeki altı çizili deyimın anlamının -örnek yanıtta olduğu gibi- doğru ifade edildiği yanıtların **puan değeri 3'tür**.**Not:** Örnek yanıt çerçevesinde yazılan tüm ifadeler, tam puanla değerlendirilecektir. Örneğin " hayrete düşmek, hiçbir tepki veremeyecek hale gelmek vb." ifadeler

* Altı çizili deyimın anlamını yansıtmayan yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

T.6.3.7. Çekim eklerinin işlevlerini ayırt eder.

2. **Aşağıdaki ekleri yay ayraç içinde verilen anlamı karşılayacak şekilde cümle içinde kullanınız. (6 puan)**

a) -lar /-ler (Aile anlamı):

Selamiler hafta sonu Sinop'a gidecekmış.

b) mı /mi /mu /mü (Soru anlamı):

Soruları cevaplayabildin mi?

c) -da /-de (Bulunma anlamı):

Aradığımız gömleği bu mağazada bulabildik.

* Verilen eklerin yay ayraç içindeki anlamları karşılayacak şekilde birer cümlede kullanıldığı yanıtların **puan değeri 2'dir**.**(Toplam 6 puan)**

* Verilen eklerin yay ayraç içinde verilen anlamın dışına yazıldığı yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

T.6.3.8. İsim ve sıfatların metnin anlamına olan katkısını açıklar.

3. **Aşağıdaki cümlelerde yer alan sıfatları bulup altını çiziniz. Örnek yanıtta hareketle siz de altını çizdiğiniz sıfat çeşidine uygun birer yeni cümle yazıp bu cümledeki sıfatın da altını çiziniz. (14 puan)**

Örnek: Mert, hangi kitap türünden hoşlanıyormuş?Benim cümlem: Dünkü maçta kaç gol attın?

İlknur, o kitabı daha önceden de okumuş. → (Altı çizilmesi gereken sözcük; "o")

Benim cümlem: Bu okul depreme dayanıklı olmadığından boşaltıldı.

Adam, asık suratıyla herkesi azarladı. → (Altı çizilmesi gereken sözcük; "asık")

Benim cümlem: Çocuk, uzun boyuyla bahçede salına salına yürüyordu.* Verilen cümlelerdeki sıfatların doğru tespitinin yapılarak altlarının çizildiği yanıtların **puan değeri 2'dir**. Altı çizilen bu sıfatların verilen cümledeki göreviyle ismi niteleyecek ya da belirtecek biçimde cümle içinde kullanıldığı yanıtların her birinin **puan değeri 3'tür**. Yeni kurulan cümle içinde sıfatın altının çizilmesinin **puan değeri 2'dir**.(toplam 14 puan)

* Verilen cümlelerdeki sıfatların tespitinin yanlış yapıp yanlış sözcüklerin altlarının çizildiği ya da hiçbir cümlede altı çizili ifadenin olmadığı, yeniden kurulan hiçbir cümlelerin olmadığı veya cümle kurulsa bile sözcüğün, ismi niteleyecek biçimde kullanılmadığı yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

T.6.3.10. Edat, bağlaç ve ünlemlerin metnin anlamına olan katkısını açıklar.

4. Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili kelimelerin türlerini bularak örnekteki gibi ilgili kutucukların içine yazınız. (12 puan)

- Of, bu yoğun tarikte eve çok geç varabileceğiz!
- Kahvaltıda kahve veya çay içmeyi tercih ederim.
- Hergün okulumuza servis ile gidiyorum.
- Eyvah! Ödevimi evde unutmuşum.
- İnsanları gönülden sev ki karşılığını göreWbilesin.
- Ödevimi bitiremedim çünkü iki gündür çok hastayım.
- Geç saatlere kadar kitap okuduğu için gözü kıpkırmızı olmuş.

Edat: ile, için

Bağlaç: veya, ki, çünkü

Ünlem: Of, Eyvah

* Verilen cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin türlerinin doğru tespitinin yapılarak ilgili kutucuğa yazıldığı yanıtın her birinin **puan değeri 2**'dir. (toplam 12 puan)

* Verilen cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin türlerinin doğru tespitinin yapılmadığı ve ilgili kutucuklara yazılmadığı yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

T.6.3.11. Basit, türemiş ve birleşik kelimeleri ayırt eder.

5. Aşağıdaki sözcükleri yapısı bakımından inceleyiniz. Sözcüklerin basit, türemiş ya da birleşik olduğunu nedenleri ile örnekteki gibi belirtiniz. (20 puan)

tartı: Türemiş bir sözcüktür çünkü "-ı" yapım ekini almıştır.

kalemim: Basit bir sözcüktür çünkü yapım eki yoktur, "-im" çekim ekidir.

tatlı: Türemiş bir sözcüktür çünkü "-lı" yapım ekini almıştır.

suluklar: Türemiş bir sözcüktür çünkü "-luk" yapım ekini almıştır.

polisevi: Birleşik bir sözcüktür çünkü "polis" ve "evi" sözcüklerinin birleşmesi ile oluşmuştur.

* Verilen sözcüklerin sadece hangi yapıda olduğunun doğru yazıldığı yanıtın her birinin **puan değeri 2**'dir.

* Verilen sözcüklerin nedenleri ile birlikte hangi yapıda olduğunun doğru yazıldığı yanıtın her birinin **puan değeri 5**'tir. (Toplam 20 puan)

Not: "kalemim" örneğinde sadece gerekçenin yazılıp (yapım eki olmadığından basit sözcüktür) çekim eki ile ilgili ifadeye yer verilmemesi de (-im çekim ekidir.) tam puan için yeterlidir. Ancak gerekçenin yazılmadan sadece çekim ekinin belirtildiği yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

* Verilen sözcüklerin hangi yapıda olduğunun doğru yazılmadığı ya da hiç yazılmadığı, bunun yanında gerekçelerin de olmadığı yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

T.6.3.12. Zamirlerin metnin anlamına olan katkısını açıklar.

6. "başka, o, öteki" kelimelerini zamir olarak birer cümlede kullanınız. (15 puan)

Benim cümlelerim:

Bugünkü yaşananları başkasına anlatmamanız gerekiyor.

Yarışmaya katılacak kişiler arasında o yoktu.

Bu iki kitaptan birini beğenirken ötekini pek beğenmemiş.

* Verilen sözcüklerin birer cümle içinde zamir görevinde doğru yazıldığı yanıtın her birinin **puan değeri 5**'tir. (toplam 15 puan)

* Verilen sözcüklerin zamir göreviyle cümlede hiç kullanılmadığı ya da bu sözcüklerin zamir görevi dışında başka görevlerde kullanıldığı yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

7 ve 8. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Bir demet helyum balonuyla uçmak, John Ninomiya'nın çocukluk düşlerinden biriymiş. Ona göre uçuş için en uygun zaman sabaha karşı olan saatler. Çünkü bu saatlerde rüzgârlar çok yumuşak oluyor. Bu kadar erken saatte yola çıkmak için hazırlıklara gece yarısı başlanıyor. Hazırlıklarda çok sayıda kişi görev alıyor. Büyüklüklerine bağlı olarak 50-150 arasında balon, helyumla şişirilip ağızları iyice bağlanıyor.

T.6.3.17. Metinle ilgili soruları cevaplar.

7. **Metne göre, John Ninomiya'nın uçuş için düşündüğü en uygun zaman nedir, nedeniyle birlikte yazınız. (10 puan)**
John Ninomiya'ya göre uçuş için en uygun zaman, sabaha karşı olan saatlerdir. Çünkü bu saatlerde rüzgarlar çok yumuşak olmaktadır.

* Verilen metne göre uçuş için en uygun zamanın doğru yazıldığı yanıtın **puan değeri 5**'tir. Uçuş için uygun zamanın gerekçesinin doğru yazıldığı yanıtın **puan değeri 5**'tir. **(toplam 10 puan)**

* Verilen metne göre uçuş için uygun zamanın ve gerekçesinin doğru yazılmadığı yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

T.6.3.21. Metnin içeriğine uygun başlık belirler.

8. **Metne getirilebilecek en uygun başlık nedir, yazınız. (5 puan)**

Metne getirilebilecek en uygun başlık "John Ninomiya'nın Uçuş Hayali" dir.

* Verilen metinle ilgili, metnin genelini kapsar nitelikte olan tüm yanıtların **puan değeri 5**'tir.

Not: Örnek yanıt çerçevesinde yazılan tüm ifadeler, tam puanla değerlendirilecektir. Örneğin " Ninomiya'nın Gökyüzü Yolculuğu, Hayaldeki Uçuş, Gökyüzüne Doğru Yolculuk, Balonlarla Sabah Gökyüzüne Yolculuk, Ninomiya'nın Çocukluk Hayali vb." ifadeler

* Verilen metne uygun yazılmayan başlıklar puanla değerlendirilmeyecektir.

T.6.3.29. Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur.

9. Bir eylemin hangi gerekçeyle veya hangi sebeple yapıldığını bildiren cümlelere **neden-sonuç (sebep-sonuç) cümleleri**, eylemin hangi amaca bağlı olarak gerçekleştiğinin belirtildiği cümlelere **amaç-sonuç cümleleri**, bir olayın veya durumun gerçekleşmesinin, başka bir olaya veya duruma bağlı olduğunu belirten cümlelere ise **koşul-sonuç (şart-sonuç) cümleleri** denir.

Aşağıda boş bırakılan yerlere yay ayraç içinde verilen anlamları ifade eden cümleler yazınız. (15 puan)

a) Kitabı daha önce okuduğu için hikâyenin sonunu biliyordu. (Neden-sonuç)

b) İngilizce öğrenmek için yurt dışına gitti. (Amaç-sonuç)

c) Zamanın olursa, bana kahve yapar mısınız? (Koşul-sonuç/şart-sonuç)

* Yay ayraç içinde verilen anlamları ifade edecek biçimde doğru cümlelerin yazıldığı yanıtların her birinin **puan değeri 5**'tir. **(toplam 15 puan)**

Not: Örnek yanıt çerçevesinde yazılan tüm ifadeler, tam puanla değerlendirilecektir.

* Yay ayraç içinde verilen anlamları ifade etmeyen, yanlış cümlelerin yazıldığı yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

** Bu örnek yazılı sınav soruları 9 Şubat 2024 tarihinde yapılan İl Zümre Öğretmenler Kurulu toplantısında il/ilçe alan zümre öğretmenlerince kararlaştırılan senaryolardan 2. senaryo dikkate alınarak hazırlanmıştır.